

Leerlijnenpakket Leerroute 3 Rekenen	
Hoeveelheidbegrippen: begrippen toepassen voor aangeven aantallen en uitvoeren bewerkingen	leerjaar
Kent het begrip 'meer-minder' op basaal niveau: ik wil meer koekjes.	1
Weet binnen een context wat er bedoeld wordt met bij elkaar doen, erbij doen, eraf halen en dit vertalen naar een handeling.	2
Kent het begrip 'hoeveel' als aanduiding om een aantal te bepalen.	2
Weet binnen een context wat er bedoeld wordt met begrippen als niets-alles (allemaal), veel-weinig, meer-minder, evenveel, samen.	3
Begrijpt dat hoeveelheden gerepresenteerd kunnen worden door afbeeldingen, blokjes, vingers.	3
Hanteert actief begrippen als erbij, eraf, alle, geen, niets, veel, weinig, meer, minder, evenveel, één meer, één minder, een paar, genoeg.	4
Kent de symbolen + en – als aanduiding van de handelingen erbij en eraf, en andersom.	4
Weet binnen een context wat bedoeld wordt met een half.	4
Weet binnen een context wat bedoeld wordt met eerlijk verdelen.	4
Wijst binnen een context aan wat bedoeld wordt met meeste-minste.	5-6
Vertaalt de symbolen + en – in een context naar de juiste handeling, en andersom (bijv.: koppelen van +3 aan 3 passagiers erbij in de bus).	5-6
Weet binnen een context wat bedoeld wordt met hoeveel meer, hoeveel minder.	7-8
Hoeveelheidbegrippen: Ze leren hoeveelheden aan getallen koppelen	
Benoemt en telt kleine tastbare hoeveelheden (tot en met 2).	1
Benoemt en telt kleine hoeveelheden (tot en met 2) op een afbeelding.	1
Herkent een aantal tot 2 (voorwerpen) in een keer.	1
Benoemt en telt kleine tastbare hoeveelheden (tot en met 5).	2
Benoemt en telt kleine hoeveelheden (tot en met 5) op een afbeelding.	2
Koppelt getsymbolen tot en met 3 aan hoeveelheden en andersom.	2
Benoemt en herkent getalbeelden tot en met 3 (dobbelsteen, vingers).	2
Benoemt en telt tastbare hoeveelheden (tot en met 10).	3
Benoemt en telt hoeveelheden (tot en met 10) op een afbeelding.	3
Koppelt getsymbolen tot en met 5 aan hoeveelheden en andersom.	3
Overziet direct dat een volle hand 5 is.	3
Telt een ongestructureerde hoeveelheid handig.	3
Benoemt en telt tastbare hoeveelheden (tot en met 12).	4
Koppelt getsymbolen tot en met 10 aan hoeveelheden en andersom.	4
Overziet direct dat twee volle handen samen 10 is.	4
Herkent en benoemt getalbeelden tot en met 6 (dobbelsteen, vingers, eierdozen).	4
Benoemt en herkent getalbeelden tot en met 10 (vingers, eierdozen).	5-6
Telt hoeveelheden tot en met 20.	5-6
Koppelt getsymbolen tot en met 20 aan hoeveelheden en andersom.	7-8
Koppelt hoeveelheden aan getallen tot en met 40.	extra
Verdeelt getallen tussen 10 en 20 in tiental en eenheden.	extra
Schat hoeveelheden tot 20.	extra
Koppelt hoeveelheden aan getallen tot en met 100.	extra
Verdeelt getallen tot en met 100 in tientallen en eenheden.	extra
Hoeveelheidbegrippen: Ze leren hoeveelheden ordenen	
Maakt een onderscheid tussen 2 voorwerpen of geen 2 voorwerpen.	1
Sorteert voorwerpen op basis van kenmerken, bijv. appels bij appels (los van de hoeveelheid).	2

Wijst de basisvorm aan die de leerkracht benoemt.	2
Vergelijkt visueel twee verschillende ongestructureerde hoeveelheden (met groot verschil in aantal, bijv. 2 en 25) en benoemt wat meer is.	2
Ordent voorwerpen op basis van aantal (tot en met 5).	3
Wijst de juiste figuur aan als een vorm en kleur worden genoemd (blauwe driehoek).	3
Vergelijkt twee verschillende hoeveelheden visueel, aan de hand van een gegeven structuur (bijv. dobbelsteenpatronen) en benoemt wat meer is.	4
Vergelijkt twee verschillende hoeveelheden tot en met 6 op basis van getallen (6 is meer dan 5) en benoemt wat meer is.	4
Herkent de rangtelwoorden tot en met 5 en wijst in een context aan wat wordt bedoeld met eerste, tweede, derde, laatste enz.	4
Brengt structuur aan om hoeveelheden te vergelijken zonder te tellen, o.a. door voorwerpen in twee rijen te leggen.	5-6
Gebruikt de rangtelwoorden tot en met 10 in een context.	5-6
Vergelijkt twee verschillende hoeveelheden tot en met 10 op basis van getallen en benoemt wat meer is.	5-6
Beredeneert bij hoeveelheden tot en met 10, gegeven in een 5-structuur, wat meer is, gebruikmakend van die structuur (zoals bij vingers, eierdozen).	7-8
Beredeneert bij hoeveelheden tot en met 20, gegeven in een 5- of 10-structuur, wat meer is, gebruikmakend van die structuur (zoals bij vingers, eierdozen).	extra
Vergelijkt hoeveelheden tot 100, gekoppeld aan concrete hoeveelheden.	extra
Rekenhandelingen: Ze leren de telrij opzeggen en terugtellen	
Zegt samen met de leerkracht en andere kinderen de telrij op tot en met 3, bijv. in de context van een telliedje	1
Zegt de telrij op tot en met 5.	2
Telt met hulp akoestisch terug aan de hand van een aftelversje in getallengebied tot en met 3 (bijv. drie, twee, een: start)	2
Zegt de telrij op tot en met 10.	3
Telt met hulp akoestisch terug aan de hand van een aftelversje in getallengebied tot en met 5.	3
Zegt de telrij op tot en met 12.	4
Telt met hulp akoestisch terug aan de hand van een aftelversje in getallengebied tot en met 10.	4
Telt terug vanaf 5.	4
Zegt de telrij verder op vanaf een willekeurig getal in getallengebied tot en met 12.	4
Zegt de telrij op tot en met 20	5-6
Telt terug vanaf een willekeurig getal in getallengebied tot en met 10	5-6
Zegt de telrij verder op vanaf een willekeurig getal in getallengebied tot en met 20.	7-8
Telt terug vanaf 20	7-8
Telt terug vanaf een willekeurig getal in het getallengebied tot en met 20	extra
Zegt de telrij op tot en met 40	extra
Zegt de telrij op tot en met 100 met sprongen van 10	extra
Zegt de telrij op tot en met 100	extra
Telt terug met sprongen van 10 vanaf 100	extra
Rekenhandelingen: Ze leren de getallen lezen, noteren en vergelijken.	
Herkent en benoemt de getalsymbolen tot en met 3.	2
Herkent en benoemt de getalsymbolen tot en met 5.	3
Schrijft de getalsymbolen tot en met 3.	3
Zet getallen tot en met 5 in de juiste volgorde.	3
Herkent en benoemt de getalsymbolen tot en met 10.	4
Schrijft de getalsymbolen tot en met 5.	4
Zet getallen tot en met 10 in de juiste volgorde.	4
Kent de positie van de getallen tot en met 5 ten opzichte van elkaar.	4

Schrijft de getalsymbolen tot en met 10.	5-6
Kent de positie van de getallen tot en met 10 ten opzichte van elkaar.	5-6
Herkent, benoemt en schrijft getallen tot en met 20.	7-8
Legt getallen tot en met 20 in de juiste volgorde.	7-8
Kent de positie van de getallen tot en met 20 ten opzichte van elkaar, aan de hand van een getallenlijn.	7-8
Herkent, benoemt en schrijft getallen tot en met 40.	extra
Herkent, benoemt en schrijft de tientallen tot en met 100.	extra
Kent de positie van de tientallen tot en met 100 op de getallenlijn ten opzichte van elkaar.	extra
Herkent, benoemt en schrijft getallen tot en met 100.	extra
Kent de positie van de getallen tot en met 100 op de getallenlijn ten opzichte van elkaar	extra
Rekenhandelingen: Ze leren handig rekenen met eenvoudige getallen.	
Voegt kleine aantallen voorwerpen (incl. vingers) samen en haalt deze weg om de totale hoeveelheid te bepalen (tot en met 5).	3
Bepaalt op basis van getalbeelden (tot en met 5) of er iets bij is gekomen of afgegaan.	3
Bepaalt op basis van getalbeelden (tot en met 6) hoeveel er bij is gekomen of afgegaan (1 of 2 meer/minder)	4
Bepaalt op basis van getalbeelden (tot en met 10) of er iets bij is gekomen of afgegaan	4
Vult een gegeven structuur (bijv. eierdoos) met hoeveelheden tot en met 10	4
Begrijpt dat materialen (zoals vingers of fiches) gebruikt kunnen worden om een bewerking (erbij of eraf) zichtbaar te maken (representeren)	4
Voegt aantallen voorwerpen (incl. vingers) samen en haalt deze weg om de totale hoeveelheid te bepalen (tot en met 10)	5-6
Stelt hoeveelheden tot en met 10 met behulp van concreet materiaal samen.	5-6
Voegt hoeveelheden (incl. vingers) samen en haalt deze weg om de totale hoeveelheid te bepalen (tot en met 10) door handig gebruikmaken van de 5-structuur	7-8
Verdeelt vanuit een context hoeveelheden tot en met 10 in twee of meer groepjes.	7-8
Voegt hoeveelheden samen en haalt deze weg om de totale hoeveelheid te bepalen (tot en met 20) door handig gebruikmaken van de 5- en 10-structuur	extra
Stelt hoeveelheden tot en met 20 samen met behulp van concreet materiaal met een 5- of 10-structuur	extra
Stelt hoeveelheden tot en met 100 samen met behulp van concreet materiaal met een 10-structuur.	extra
Vult aan tot het volgende tiental bij hoeveelheden tot en met 100.	extra
Telt herhaald op tot en met 20.	extra
Tijd: De leerlingen leren omgaan met tijd in alledaagse situaties.	
Geeft aan dat een etmaal steeds bestaat uit een dag en een nacht en koppelt dit aan licht en donker.	1
Geeft aan dat een dag een vaste volgorde heeft die altijd doorgaat en koppelt daar activiteiten aan	2
Kent de begrippen om gebeurtenissen te ordenen: eerst, daarna, dan, straks.	3
Geeft het verschil tussen dag en nacht aan.	3
Weet dat je op een klok de tijd kunt aflezen/ zien.	3
Kent de begrippen om gebeurtenissen te ordenen: toen, vroeg, vroeger, laat, later, eerder, vorige/volgende (dag)	4
Kent de de begrippen ochtend, middag, avond, nacht en koppelt daar activiteiten aan.	4
Weet dat een klok een grote en een kleine wijzer heeft.	4
Geeft het verschil aan tussen de grote en de kleine wijzer.	5-6
Leest hele uren af.	7-8
Koppelt dagelijkse activiteiten aan de hele uren.	7-8
Leest halve uren af.	extra
Koppelt dagelijkse activiteiten aan de halve uren.	extra
Leest kwart voor en kwart over af.	extra

Koppelt dagelijkse activiteiten aan de kwartieren.	extra
Weet hoe lang een kwartier duurt.	extra
Weet hoe lang een minuut duurt.	extra
Kent de volgende klokfeiten: 1 uur = 60 minuten, half uur = 30 minuten, 1 kwartier = 15 minuten, 1 uur = 4 kwartier, half uur = 2 kwartier, uur = 2 x half uur, 1 dag = 24 uur	extra
3.3 Ze leren een kalender dan wel een agenda gebruiken, eventueel met gebruik van picto's. - 3	
Begrijpt de begrippen vandaag en morgen.	3
Koppelt activiteiten aan een dag van de week (bijv. dinsdag muziek)	4
Kent de begrippen vorige/volgende (dag) en gisteren.	4
Koppelt seizoensnamen aan een beleving of gebeurtenis: in de winter is het koud, in de herfst vallen de bladeren, etc.	4
Geeft aan dat een week 7 dagen heeft.	5-6
Benoemt de dagen van de week op volgorde.	5-6
Benoemt de dag van vandaag, gisteren en die van morgen.	7=8
Geeft aan dat een maand 4 weken heeft.	extra
Benoemt de volgorde van de seizoensnamen.	extra
Kent de begrippen overmorgen en eergisteren.	extra
Geeft aan dat een jaar 12 maanden heeft.	extra
Meten: Meet- en weegresultaten, meten voor inhoud/gewicht/lengte/temp, referentiematen	
Wijst het juiste voorwerp aan bij begrippen als grote-kleine, lange-korte, hoge-lage, dikke-dunne (lengte).	2
Wijst de juiste afbeelding aan bij begrippen als grote-kleine, lange -korte, dikke-dunne, hoge-lage (lengte).	2
Vergelijkt twee lengtes met een groot verschil op het oog (lengte).	2
Gebruikt de woorden licht en zwaar bij het optillen van voorwerpen (gewicht).	2
Maakt binnen een context (zoals een toren bouwen of iets tekenen) iets groter-kleiner, langer-korter, hoger-lager, dikker-dunner (lengte).	3
Legt twee lengtes naast elkaar om te vergelijken (lengte).	3
Geeft na voelen aan welk voorwerp groot is en welk voorwerp klein (lengte).	3
Wijst binnen een context aan wat bedoeld wordt met begrippen als zwaar-zwaarder (gewicht).	3
Begrijpt binnen een context wat bedoeld wordt met begrippen als vol-leeg (inhoud).	3
Wijst binnen een context aan wat bedoeld wordt met groot-groter-grootst, klein-kleiner-kleinst, lang-langer-langst, kort-korter-kortst, hoog-hoger-hoogst, dik-dikker-dikst, dun-dunner-dunst (lengte).	4
Legt twee lengtes op de juiste manier naast elkaar om te vergelijken (lengte).	4
Meet een lengte met de stap of de voet op de juiste manier (afpassend) (lengte).	4
Geeft bij vier blokjes in een rij aan welk blokje het verst weg is en welke het dichtstbij (lengte).	4
Wijst binnen een context aan wat bedoeld wordt met begrippen als licht-lichter; zwaarst (gewicht)	4
Vergelijkt twee bakken met een groot verschil in inhoud op het oog (inhoud).	4
Ordent lengtes via vergelijken (lengte).	5-6
Sorteert vijf concrete voorwerpen van groot naar klein (lengte).	5-6
Vergelijkt voorwerpen op gewicht en ordent deze (gewicht).	5-6
Vergelijkt inhouden via overgieten (inhoud).	5-6
Vergelijkt lengtes met behulp van een touw of een strook (lengte).	7-8
Vergelijkt twee voorwerpen op gewicht door wegen met een balans (gewicht).	7-8
Hanteert bij het gebruik van een balans het begrip even zwaar (gewicht).	7-8
Meet afpassend met een natuurlijke maateenheid als voet, schoen en een strook en bepaalt de uitkomst (lengte).	extra

Vergelijkt lengtes op basis van meetgetallen (lengte).(schoenmaat, maat sokken)	extra
Ordent meerdere voorwerpen op gewicht door wegen met een balans (gewicht).	extra
Vergelijkt inhouden door afpassen met behulp van een natuurlijke maateenheid als een kopje, een lepel of een schepje (inhoud).	extra
Gebruikt de begrippen meter (m) en centimeter (cm) en in de juiste context (lengte).	extra
Geeft aan hoe groot een centimeter en een meter ongeveer is (lengte).	extra
Heeft referenties van de meter en de centimeter (een grote stap, hoogte van een kamer, dikte van vinger, etc.) (lengte).	extra
Meet afpassend aan de hand van de standaardmaat meter en noteert de uitkomst in aantallen meters (lengte).	extra
Gebruikt een meetlint (tot 100 centimeter) en een liniaal (lengte).	extra
Heeft kennis van de standaardmaat kilogram (kg) (gewicht).	extra
Heeft referenties van de kilogram (bijv. een pak suiker) (gewicht).	extra
Weet dat de weegschaal gebruikt wordt om te wegen (gewicht).	extra
Heeft kennis van de standaardmaat liter (l) (inhoud).	extra
Heeft referenties van de liter (bijv. een pak melk) (inhoud).	extra
Meet inhoud met de standaardmaat de liter (inhoud).	extra
Geld: Ze leren munten en bankbiljetten benoemen en gebruiken in diverse situaties	
Herkent de munt van 1 euro.	4
Begrijpt dat je moet betalen als je iets koopt.	4
Betaalt binnen een context met hele euro's.	4
Herkent biljetten en munten als betaalmiddel.	4
Herkent de munt van 2 euro.	5-6
Stelt bedragen tot 10 euro samen met munten van 1 en 2 euro.	7-8
Herkent biljetten van 5 en 10 euro.	extra
Stelt bedragen tot en met 10 euro samen met munten van 1 en 2 euro en een biljet van 5 euro.	extra
Herkent biljetten van 20 en 50 euro.	extra
Stelt bedragen tot en met 20 euro samen met munten van 1 en 2 euro en biljetten van 5 en 10 euro.	extra
Betaalt binnen een context en weet wanneer je geld terugkrijgt.	extra
Geld: Ze leren bedragen aflezen, afronden en vergelijken	
Herkent het euroteken (€).	5-6
Weet hoe geldbedragen globaal eruit zien (bijv. op prijsstickers en in reclamefolders).	5-6
Hanteert binnen een context actief begrippen als: (te) duur-duurder, goedkoop-goedkoper.	7-8
Leest ronde bedragen tot en met 20 euro af, noteert deze en vergelijkt deze.	extra
Leest ronde bedragen tot en met 100 euro af, noteert deze en vergelijkt deze.	extra
Geld: Ze leren de waarde aangeven van munten en biljetten	
Weet dat 2 losse euromunten evenveel waard zijn als een munt van 2 euro.	5-6
Vertelt wat je kunt kopen voor ongeveer 1 euro.	5-6
Weet dat 5 munten van 1 euro evenveel waard zijn als een biljet van 5 euro.	extra
Wisselt biljetten van 5 en 10 euro.	extra
Vertelt wat je kunt kopen voor ongeveer 2, 5, 10 en 20 euro.	extra